

Aan
de gemeenteraad

Datum 30 maart 2021
Zaaknummer InProces BBV: 2021-0043039
Betreft Gebiedsvisie Biesbosch - Balanceren in de Biesbosch

Vergadering van

Portefeuillehouder: Marco Stam
Begrotingsprogramma Groen en Ruimtelijk Dordrecht
Pijler Fysieke Leefomgeving
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Kwaliteit - Ruimtelijke Projecten & Realisatie
Auteur: Jelle van Gogh
E-mail: jj.van.gogh@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Jelle van Gogh
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

kennis te nemen van de gebiedsvisie "Balanceren in de Biesbosch";

ten aanzien van de gebiedsvisie "Balanceren in de Biesbosch" geen wensen en bedenken aan te leveren.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Deze gebiedsvisie is in opdracht van het voormalig Parkschap opgesteld. Dit is gebeurd in samenwerking met gemeenten Altena, Drimmelen en Staatsbosbeheer en stakeholders actief in de Biesbosch. De gebiedsvisie wordt eigendom van een nieuwe netwerksamenwerking waar de eerder genoemde partijen aan deelnemen, een breed gedragen document door en voor alle partijen (overheidspartijen, gebruikers en ondernemers) in de Biesbosch.

Wat is het doel?

Het bestuur van het voormalig Parkschap heeft voor het stopzetten van de gemeenschappelijke regeling de opdracht gegeven om een Gebiedsvisie voor de Biesbosch (gebiedsvisie) op te stellen. Hierin is opgenomen welke doelen en ambities voor de Biesbosch worden nagestreefd. Na het opheffen van het Parkschap per 1 januari 2021, werken Staatsbosbeheer en de drie gemeenten vanaf deze datum op een nieuwe manier samen aan en binnen de Biesbosch. Daarnaast wordt een netwerksamenwerking vorm gegeven waar meerdere partijen samenwerken en waarbij gelijkwaardigheid en eigen verantwoordelijkheid centraal staan en waarbinnen ruimte is voor participatie en flexibiliteit. Het is belangrijk voor de nieuwe samenwerking om de gebiedsvisie door de verschillende stakeholders te laten onderschrijven of vast te stellen. Hierna kan het daaruit voortvloeiende uitvoeringsprogramma verder worden uitgewerkt.

Deze gebiedsvisie wordt nu aan de verschillende raden voorgelegd. Middels dit voorstel wordt uw raad er op gewezen dat er nog de mogelijkheid is tot het aanleveren van wensen en bedenkingen.

Wat zijn per beslippunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

De gebiedsvisie is tot stand gekomen in een gezamenlijk proces met een breed scala van partijen met een belang in de Biesbosch. Dit heeft geresulteerd in een document waarin een gedeeld beeld wordt weergegeven van en voor alle partijen. Hierin is rekening gehouden met de beleidsuitgangspunten van Dordrecht.

Missie/doelen

De gebiedsvisie heeft de volgende missie: *"samen werken aan het behouden en versterken van de Biesbosch voor toekomstige generaties"*. Hiervoor richten alle partijen zich in de visie op: "het bewaken van de balans tussen natuur en recreatie".

In de gebiedsvisie is een zestal thema's met daarbij de ambities omschreven (zie onderstaand). U wordt gevraagd de thema's te onderschrijven als uitgangspunten voor de Biesbosch.

De thema's in de gebiedsvisie zijn verder uitgewerkt in onderliggende doelstellingen. De betekenis en het belang van deze doelstellingen kunnen per partij en/of stakeholder verschillen. Binnen de gebiedsvisie zijn er ook stellingen geformuleerd over NL Delta. Het proces binnen NL Delta is momenteel echter nog gaande. Dit betekent dat definitieve besluitvorming over NL Delta op een later moment plaatsvindt en het belang van deze doelstelling voor gemeente Dordrecht pas later kan worden geduid.

1. Belangenbehartiging en omgevingsmanagement

Ambitie: het gezamenlijk uitdragen van de belangen van het gebied en zicht krijgen en houden op ontwikkelingen in en om de Biesbosch.

Samenwerking met de verschillende mede overheden en andere stakeholders is belangrijk voor de Biesbosch en daarmee voor Dordrecht. Door samen op te trekken, kennis te delen, ontwikkelingen te monitoren en gedeelde belangen in gezamenlijkheid te behartigen, ontstaat meer slagkracht en kan meer worden bereikt.

2. Recreatie en Toerisme

Ambitie: ruimte bieden voor duurzame recreatieve ontwikkelingen op de juiste plek en voor de juiste bezoekersgroepen.

Dit is belangrijk voor de gemeente Dordrecht. Initiatieven van ondernemers die in de Biesbosch willen ondernemen, moeten op de juiste plaats worden gefaciliteerd. Daarbij moet nadrukkelijk rekening worden gehouden met juiste locaties en de gewenste doelgroepen in de Biesbosch. Bovendien moet het passen binnen het grotere geheel aan voorzieningen en bijdragen aan een duurzaam toekomstperspectief voor de Biesbosch.

3. Bezoekersmanagement

Ambitie: het sturen van bezoekers van het gebied in plaats, tijd en activiteit.

Steeds meer mensen weten de Biesbosch te vinden. Dit leidt regelmatig tot ongewenste situaties waarbij de natuurwaarden in het geding zijn. De mogelijkheden die er zijn om bezoekers hierop te sturen, moeten zo goed mogelijk benut worden.

4. Communicatie en marketing

Ambitie: het realiseren van een sterk netwerk dat goed op de hoogte is van ontwikkelingen en actualiteiten in het gebied en dat elkaar weet te vinden. Communicatie en marketing inzetten als middel om de gewenste bezoekersgroepen aan te spreken, bezoekers te sturen en de bewustwording van bezoekers te vergroten.

Het vergroten van betrokkenheid en bewustwording draagt bij aan gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de Biesbosch. Het is belangrijk om met de betrokken partijen (bijvoorbeeld Dordrecht Marketing) te blijven werken aan eenduidige communicatie en informatie voor de verschillende doelgroepen. Dit draagt bij aan dat bezoekers duidelijk weten welk deel van de Biesbosch (en wanneer) het beste aansluit bij hun bezoekmotief.

Met een goede communicatie- en marketingstrategie worden bezoekers meer bewust gemaakt van de natuurwaarden en toeristische en recreatieve mogelijkheden binnen de Biesbosch. Communicatie en marketing is daarmee een belangrijk sturingsinstrument op het gebied van bezoekersmanagement.

5. Educatie

Ambitie: het uitwerken van een educatieprogramma voor het gebied, als onderdeel van het educatieprogramma voor NL Delta.

(Natuur)Educatie is een belangrijk element binnen de Biesbosch waar door diverse partijen veel tijd aan besteed wordt. Het huidige netwerk van vrijwillige gidsen en gastheren blijft minimaal van eenzelfde niveau en er wordt gestreefd naar een kwaliteitsimpuls.

6. Regulering en toezicht/handhaving

Ambitie: het gezamenlijk opstellen van eenduidige regels en kaders voor de Biesbosch en gezamenlijk zorgdragen voor de veiligheid in het gebied.

Op het gebied van regulering en toezicht en handhaving is reeds een aantal stappen gezet. Te denken valt aan het vaststellen van de Biesboschverordening 2021 en de daarbij behorende nadere regels. Samenwerking op dit gebied gebeurde reeds onder het Parkschap, veiligheid in het gebied is belangrijk en de samenwerking hierop wordt gecontinueerd.

Uitvoeringsprogramma

In de gebiedsvisie is een eerste aanzet gegeven voor het uitvoeringsprogramma. De doelstellingen vanuit de gebiedsvisie zijn in het uitvoeringsprogramma vertaald naar activiteiten op hoofdlijnen. Deze zijn per thema benoemd en hierbij worden de betrokken partijen aangegeven. De activiteiten worden door de netwerksamenwerking en onder leiding van de recent aangestelde Biesboschregisseur verder uitgewerkt en geconcretiseerd in concrete projecten en activiteiten. Partijen uit het netwerk sluiten aan op de onderwerpen, projecten en activiteiten uit het uitvoeringsprogramma die voor hen van belang zijn.

Het uitvoeringsprogramma is geen statisch document: periodiek wordt gezien of de te concretiseren projecten en activiteiten nog actueel zijn, op punten aangepast moeten worden of dat nieuwe projecten en activiteiten toegevoegd moeten worden.

Dordts grondgebied

Grondeigendom van de gemeente Dordrecht wat meegenomen is in deze gebiedsvisie, betreft de Merwelanden en de Nieuwe Dordtse Biesbosch. In de gebiedsvisie staat opgenomen dat deze gebieden voor Dordrecht een belangrijke rol spelen voor de recreatievraag uit de stad en dat hier kansen liggen om mogelijke nieuwe recreatieve ontwikkelingen een plek te geven. In de bijlagen is een kaart te vinden met het overzicht van de grondeigendomssituatie van overheidspartijen in de Hollandse Biesbosch.

Ondernemerschap

Met het aanwijzen van de Merwelanden en de Nieuwe Dordtse Biesbosch als gebieden met intensieve recreatie blijft de optie op sturing van de invulling en het gebruik van deze gebieden voor de gemeente zo breed mogelijk. Ditzelfde geldt voor de sturing op mogelijk ondernemerschap in het gebied, zowel voor horeca als de recreatie ondernemer.

Samenwerkingsovereenkomst Biesbosch

Naast de te vormen netwerksamenwerking die zich gaat inzetten voor de gebiedsvisie is er door de gemeenten Altena, Dordrecht, Drimmelen en Staatsbosbeheer een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. Deze overeenkomst, met een initiële looptijd van twee jaar, borgt de samenwerking op gemeentegrens-kruisende onderwerpen betreffende de Biesbosch en zet de gemeenten en Staatsbosbeheer aan om zich in te zetten voor het ontwikkelen van de eerder genoemde netwerksamenwerking. Deze samenwerkingsovereenkomst is als bijlage aan dit stuk te vinden.

Recreatieve zonering

Voor de Biesbosch wordt er ook gewerkt aan een recreatiezonering. Dit document wordt opgesteld door Staatsbosbeheer in opdracht van de provincie. Deze recreatiezonering is een uitwerking van de natuur wet en regelgeving voor het natura 2000 gebied in de Biesbosch. Dit is een separaat traject naast de gebiedsvisie waarin uiteraard nog wel wordt gekeken naar onderlinge verhoudingen. Staatsbosbeheer staat hiervoor aan de lat en neemt het initiatief de gemeenten hier over te informeren. Uw raad wordt hierop in een aparte presentatie door Staatsbosbeheer geïnformeerd.

Brief Hiswa Recron

De Hiswa Recron heeft aan diverse partijen (wethouder, raadsleden en provincie) een brief gestuurd waarin men namens een aantal lokale ondernemers zorgen uit over een aantal aspecten rondom de Biesbosch. Naar aanleiding van deze brief heeft een gesprek plaatsgevonden met de betrokken ondernemers. De zorgen uit de brief hebben betrekking op de recreatieve zonering. De in het gesprek toegelichte samenwerking binnen de Biesbosch en de daarbij behorende gezamenlijke doelen, werden door de ondernemers onderschreven.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

De gebiedsvisie wordt meegegeven aan de nieuwe netwerksamenwerking in de Biesbosch. Het is een product van alle relevante partijen en stakeholders en het is de basis voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid, acties en afspraken voor de Biesbosch. Hierbij horen twee kanttekeningen/risico's:

1. Verantwoordelijkheden liggen bij de diverse partijen binnen de netwerksamenwerking. De mate waarin het netwerk bereid is haar verantwoordelijkheden op te pakken, is van belang bij het handelen en/of samenwerken binnen de netwerksamenwerking.
2. Het leggen van verantwoordelijkheden bij de netwerkpartners, betekent ook loslaten en geeft het risico dat partijen het niet of onvoldoende oppakken. Wellicht wordt dan naar de overheid gekeken om zaken op te pakken of op te lossen.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

De gebiedsvisie borduurt voort op de bestaande kaders voor het gebied en de ambities vanuit alle partijen in de netwerksamenwerking. Hiervoor zijn alle bestaande beleidsdocumenten, beleidskaders, visies en ambitiedocumenten bestudeerd in een bureaustudie. Daarna is zowel ambtelijk als bestuurlijk gesproken met Staatsbosbeheer en de drie gemeenten; niet alleen over de huidige kaders, maar ook over de visie op de (samenwerking in de) toekomst. Een belangrijk punt voor de gemeente Dordrecht is dat in de gebiedsvisie staat opgenomen dat het buitengebied een belangrijk gebied is in het opvangen van de recreatievraag uit de stad.

In een vervolgfase is een brede groep stakeholders uit het gebied geraadpleegd. In verschillende digitale werksessies is de stakeholders gevraagd wat zij belangrijk vinden en welke kansen en bedreigingen zij ervaren hiervoor zijn de verschillende gemeenteraden ook benaderd. Daarnaast is de stakeholders gevraagd wat zij willen gaan doen in het gebied. Naast deze digitale werksessies, is een vragenlijst verspreid onder de stakeholders om aanvullend op de werksessies input op te halen.

Met de Provincies Noord-Brabant en Zuid-Holland en met Rijkswaterstaat en IVN is in deze fase ook afzonderlijk gesproken. Hierbij zijn beleidskaders, ambities, wensen, kansen en bedreigingen aan bod gekomen. Ook is gesproken over rollen en verantwoordelijkheden van de genoemde partijen in het gebied.

De bevindingen vanuit de bureaustudie en de input van alle stakeholders door middel van interviews, werksessies, verdiepende gesprekken en vragenlijsten zijn vertaald in de gebiedsvisie.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Invlechting Parkschap en samenwerkingsovereenkomst Biesbosch - Raadsinformatiebrief;
Opheffen gemeenschappelijke regeling Parkschap Nationaal Park De Biesbosch - Raadsvoorstel;

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Raadsvoorstel - 2584534 - Opheffen gemeenschappelijke regeling Parkschap Nationaal Park De Biesbosch

Raadsinformatiebrief - 2642501 - Raadsinformatiebrief invlechting Parkschap en samenwerkingsovereenkomst Biesbosch

Hoe wordt dit betaald?

In de gebiedsvisie is een eerste aanzet gegeven voor een uitvoeringsprogramma. De activiteiten uit het uitvoeringsprogramma, worden nog nader uitgewerkt en geconcretiseerd. Per project en

activiteit wordt daarbij aangegeven welke kosten ermee gemoeid zijn en door wie deze kosten gedragen worden. Als onderschrijver van de gebiedsvisie betekent dit niet dat de gemeente voor elk project aan de lat staat. Partijen uit de netwerksamenwerking kunnen per project of activiteit bepalen of deze van hen voor belang is en hierop inzetten. Voor Dordrecht is het uitgangspunt dat kosten die hieruit voortkomen passen binnen de vrijgekomen middelen die voorheen aan het algemene deel van het Parkschap gekoppeld waren.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Ook in de gemeenten Altena en Drimmelen wordt de gebiedsvisie voor wensen, bedenkingen en aandachtspunten voorgelegd aan de gemeenteraden. Via de college's worden eventuele wensen en bedenkingen teruggebracht naar de ambtelijke werkgroep die aan de visie werkt. Deze input wordt meegenomen en verwerkt, waarna de gebiedsvisie weer aan de gemeenteraden wordt aangeboden via een voorstel voor definitieve vaststelling.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 30 maart 2021 inzake Gebiedsvisie Biesbosch - Balanceren in de Biesbosch;

gelet op artikel 169, lid 3 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

kennis te nemen van de gebiedsvisie "Balanceren in de Biesbosch";

ten aanzien van de gebiedsvisie "Balanceren in de Biesbosch" geen wensen en bedenken aan te leveren.

Aldus besloten in de vergadering van